

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

III. De primo obedientia gradu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

sum. Optime quidem: est namq; hæc aper-
tissima & lectissima veritas. Religiosus, qui
ad qualibet à superiora inungenda, mor-
tificatus, promptus & indifferens est, nul-
lum iustum, iniustumve nullum superiorē
perhorrescit; ac parum eius interest, Pe-
trusve suus superior sit an Ioannes, huius-
ve conditionis ac naturæ sit an illius. Bon-
us Religiosus ob hoc dependere rebus nō
debet: euidens autem imperfectionis signū
est, hinc dependere, & isthæc timere S.
Chrysostomus explicans illud Apostoli:
*Vis non timere potestatem; bonam fac, &
habebis laudem ex illa: si autem malum
feceris, time; ut: Timorem non facit prin-
ceps, sed vestra malitia.* Fur & maleficus
iustitiam timet, & prætorē rerum crimi-
nialium venire, cum videt, sanguis illi præ-
metu congelescit, ratus sui comprehen-
dendi cauta ipsum adesse: hanc vero illi ti-
morem non princeps vel Iudex, sed male-
ficium & scelerata conscientia causat. Re-
gem ergo & Iudicem timere non vis? San-
ctæ viue, & deo eum non timebis, vt etiam
magnopere ab eo sis laudatus & cele-
brandus. Eodem porro modo se res etiam
habet hic in Religione: hosue enim timo-
res & angores non obedientia parit non
superior, sed tua imperfectio & parua mor-
tificatio. In Religione non timere & secu-
rus esse si velis; obedientiam serio cole, &
ab omnia indifferens & resignatus esto.
Hoc modo qui ambulabit mira pace, sum-
ma quiete & securitate gaudebit, ipsaque
Religio paradisi quidam terrestris ei fu-
tura est.

Rom. 13. 3.

*Imperfectio
propria ti-
midium red-
dit religio-
sum; obedi-
entia & re-
signatio li-
berum &
hilarum.*

CAPVT III.

De primo obedientia gradu.

*3. p. Constit.
cap. 1. S. 23.
Regul. 31.
summar.*

*Primus ob-
edientia
gradus.*

B. P. N. in tertia constitutionum parte
de obedientia loquens; *Expedit, in-
quit, in primis ad profectum, valde necessa-
rium est, vt omnes perfecta obedientia sede-
dant,* quo etiam loco ostendit, quæ qualif-
ue perfecta sit obedientia: nimirum non
solum, in exteriori rei iniunctæ executio-
ne & effectu (qui primus obedientia gra-
du est) eam veritari debere, verum etiam in

voluntate & corde, nostram. s. vt voluntatē
cum superiori confirmemus, vnum cū co-
velle & vnus nolle habere procurando, atq;
hic secundus est obedientia gradus. Quid-
ue hic quidem sistendū, sed adhuc vltimus
ascendendum, vt nimirum Iudicium no-
strum, iudicio superioris accomodemus:
idem vt videatur nobis, quod superiori,
quodq; ipse fieri iubet, bene id iuberi, iudi-
cemus. Qui tertius obedientia gradus est.
Quando ergo isthæc in opere, voluntate &
intellectu conformitas erit, tum demum
integra & perfecta futura obedientia; si-
quid autem horum de fuerit, manea & im-
perfecta. A primo itaq; gradu initium du-
cendo, necesse nos est in ipsa præcepti exe-
cutione, quam diligentissimos & exactissi-
mos esse Rogat. S. Basiliius, qua res à super-
iore imperatas oporteat diligentia & ac-
curatione exequi: non minori, inquit, quā,
qui vitæ conseruandæ compresse studio-
sus est, ad eius conseruationē integritatem-
que necessaria comparat, nec minore ar-
dore, quam qui esurit, ad cibum inhiat &
anhelat. quin etiam ei maiori, inquit, quo
vita æterna, quā obediendō promeremur,
nobilior & excellentior est temporalibus.
Quare præclare S. Bernardus. *Fidelis obe-
diens, nescit moras, fugit ex æstium, ignorat
tarditatem, præceptientem; parat ocu-
los visui, aures audiri, linguam vocis,
manus operi, sterneret pedes: totum se colligit,
vt imperantis colligat voluntatem: tamq;
ita exacte puncta taliterque exequitur, vt
eam præuenire, & manu verba iubentis
præuetero velle videatur.*

B. P. N. de executione exacta, quam in
obedientia nos adhibere oportet, agens sic
ait: *Ad signum campanæ & superiorū vocē,
perinde ac si à Christo Domino egredere tur
quā promptissime simus, vt quamuis, atque
adeo litera à nobis inchoata, necdum per-
fecta relicta.* Duo porro nobis hic præcri-
bit: Primum, vt, dum campanæ signū, vel
superioris vocē audimus, Dei nos vocē au-
dire credamus. Vtile porro & pium in pri-
mis est, sicut tres Magi Reges, visa appa-
rente sibi stella, apud se quisquē dixerunt.
Hoc signū Magni Regis est, camus & offera-

Secundus

Tertius

Inregul-
breuiter in-
terrog. 116.

Executio-
peris. Exo-
rior. In pri-
mo si illi
apud gra-
dus quib;
quampre-
rompta
atque pro-
da.

Inregul-

Refectio
Caroli
Gene-
dialo-
167.

Obedi-

Supp-
defectio
cap. 1. S. 23.
missi
fiscus
racione

Rati-
trac-
bus
turi
&
Bla-
mor-
rit.

Vox super-
rioris vocis
obedienti
signu ma-
gis Regis.
Lib. 4. de
iustit. re-
munt. c. 12.

mus ei muner a Aurum, Thus & myrrham:
ita nos audita campanula, vel voce superio-
ris dicere, Hæc vox Dei est, eamus quanto-
cyus, & obediamus ei. Secundū, vt litteram
inchoatam vocati imperfectam relinqua-
mus. Cassianus de veterū illorū Monacho-
rum, qui toti & semper occupati erant, hic
quidem suas describendo deuotiones, ille
meditando, alius libros in aliam linguam
transferendo, vel alia opera manualia ope-
rando, occupationib. loquens, testatur eos,
mox, vt signum campanula dari, vel supe-
riorem vocantē audirent, certatim & inui-
cē præuenire conando, cellis suis egredi cō-
sueuissent, & tanta quidē promptitudine, vt,
qui scribendo distinebantur, litteram ince-
ptā non perfectam relinqueret. propterea
q̄ pluris obedientiā, quā alia omnia faceret,
eiq; non manuaria modo opera verum et-
iam lectionē, orationem, recollectionem,
atq; adeo reliqua opera post haberent. itaq;
omnia à se abdicabant, & interrompebant,
vt ne latū quidem vnguem, ab obedientiæ
perfectiōe desisterent, perinde ac si DEI
vocem audissent. Hanc quoq; doctrinam in
Regulas suas retulit S. Benedictus, & ex
duobus his eam B. N. P. est mutuatus.

Peterum
monachorū
exphoris
obedientiā,
quam alia
omnia faci-
enda.

lureg. c. 5.

Refert S.
Catharina
Genen. in
dialogis c.
165.
Obedientia
supplentis
defectum
q̄m inter-
missum per
fictum mi-
raculum.

Ruisbroch.
trat. de qui-
busd. vir-
tutibus c. 9.
Et refert
Elofius c. 7.
moral. spi-
rit.

Vt autem nobis ostenderet Dominus,
quantopere sibi exacta hæc & punctualis
obedientia, in littera inchoata abrumpen-
da placeat, sæpius id per miracula dignatus
est cōfirmare: vti in illo monacho, qui cū,
inter scribendū per campanæ signū quopiā
vocatus, litteram semiperfectam reliquit-
set, eam postea ad cellam reuersus, pror-
sus perfectam reperit, parte illa media,
q̄ perficiendam reliquerat, aureo colore in-
ducto. Nec non in alio illo, qui vt, dum sua-
uissime cum puero I. E. S. V. qui sibi in pul-
cherrima & fulgētissima forma apparuerat,
colloqueretur, campanæ signo se ad vespē-
ras vocari audiit, illico puero relicto, eodem
se cōtulit, qui illis peractis ad cubiculū re-
uertens eum bene, quem ante puerū, inue-
nit, à quo mox etiā audiuit: Quia me reli-
quisti, inuenisti, nisi. n. tu me reliquisses, ili-
co ego te reliquissem. Ruisbrochius scripto
p̄didit, alteri cuidā hunc ipsum, quem abi-
ens puerum reliquerat, post obedientiā ex-

pletā, in pulcherrimi adolescentis figurā vi-
sum esse, eiq; dixisse, Tantum ego in ani-
ma tua, ob exactam obedientiam tuam, in-
crementum feci. Ex aduerso Cacodamon,
et si efficere non queat, vt prorsus non pa-
reamus, id saltem euincere allaborat, vt in
parēdo adeo serui non simus, quo aliquam
ex obedientia sibi partem vindicet, vt vel
tantillum illud instertitium de opere au-
ferat, q̄ ab prima campanæ auditione, ad
vsq; dum surgis, interfluit, florem. f. & prin-
cipiū nostrorū suffurari, ac primitias eorū
quodammodo prælibare gestiens, sic sara-
git, vi. postq̄ ad surgendū mane, audisti si-
gnū dari, paululum in lecto torpeas, inter
scribendū vero cœptam litteram, interdum
etiam conceptū quem præ manib. habes,
vel cuius conclusionem perficias, per spe-
ciem, ne forte è memoria affluat, Nostrum
vero est, totū opus integre Deo offerre, v-
na cum principio eius & flore, quo addito
fructui ipse esse solet quam gratissimus. Tu
vide, ne cum desloratū atq; emaciū des.

Etiā amplius quid à nobis B. P. N. circa
obedientiam banc exteriorem requirit mi-
nimū vt tali promptitudine non solum ad
campanulæ signū & superioris vocem ve-
rū etiam ad minimū voluntatis eius signū
& nutum, obediamus. Omnes, inquit, obedi-
entiā plurimū obseruare est in ea excellere
studeant, nec solū in reb. obligatoriis sed et
in aliis licet nihil aliud quā signū volunta-
tis superioris sine ullo expresso præcepto vi-
deretur. Hinc Albertus Magnus de obedi-
entia scribens ait, Verus obediens nunquam
præceptū expectat: sed solū voluntatē præ-
lati sciens & credens, feruenter exequitur
pro præcepto. Idque ad exemplū, inquit, Re-
demptoris ac Magistri Iesu Christi qui pro
hominib. mortē expetere, ceu præceptū &
iussū ad misit, quod hanc Patris sui æterni
voluntatem & complacentiam esse sciret.

Veterū illorum Monachorum vt scribit
Cassianus tanta erat in obediendo prom-
ptitudo, vt, non solū ad superioris vocē &
iussū, verū & ad qualemcunq; voluntatis
eius nutū & signū, exactissime obsequen-
tur. In tantū, vt, eius voluntatē quodāmo-
do diuinare & p̄nosse viderentur, facientes

Ex Obedi-
entia in vo-
canta reli-
ctus, inue-
nitur.
Obedientia
in anima
obedientie
crescere fa-
cit.

Sathanas
primitias
obedientis
per motu-
lam vel
modicam
quasi præli-
bare gestit.

6 p. Constit.
cap. 1. §. 1. 65
reg. 33 sum-
maris.

Lib. de vir-
tutibus. 1. 3.

Verus obe-
diens non
expectat
præceptum
cum habet
superioris
nutum.
Vbi supra.

& signum, exactissime obsequerentur. In tantum, vt eius voluntatem quodammodo diuinare & prænoscere viderentur, facientes quod fieri is volebat, etiam antequam id fieri imperaret. Atque hoc est quod supra S. Bernardus dixit, *Fidelis obediens precipit precipientem*, quod hic fieri vult, exequendo, etiam antequam voce iubeatur.

B. P. N. tres esse obediendi modos dicebat; primum quando quid in virtute obediendæ præcipitur, & hic bonus est, secundum, quando hoc illudq; mihi faciendum, à superiore præscribitur: atque hic melior est, quod maiorem subiectionem & promptitudinem declarat is, qui rem simplici quadam ordinatione & præscriptione exequitur, quam qui expectat, donec ea sibi in sanctæ obediendæ virtute mandetur.

Tertium deniq; quando aliquem tantum voluntatis superioris mei nuntium significationemq; percipiens, hoc illud, prompte exequor, licet id mihi is expresse non iubeat vel præscribat. Atque hanc obediendæ in longe esse ait perfectiorem, Deoque gratiorem. Atq; vti est apud mundanos, seruus qui vel medio nuntio Domini sui voluntatem percipit, eamq; opere exequi fatagat, acceptior ei est magisq; placet, quam cui omnia expresse mandanda sunt. Nam teste Salomone, *Acceptus est Regi minister intelligens*, ita pariter hic fit in obediendæ Religiosa, vt longe sit melior, perfectius obediatur, ac cum superioribus, tum DEO gratior sit & acceptior, qui ad solâ voluntatis præpositi significationem mouetur & obtemperat quam alius. Est hæc Doctrina S. Thomæ: qui, de obediendæ loquens, qualitercunque demum superioris voluntas à quoquam percipiat, tacitum id præceptum ac mandatum fore ait; itaq; melius obediendæ subditi promptitudinem colligi ac percipi; Quare procuremus oportet, vt se huc vsq; obediendæ nostra extendat. Interdum namque, imo etiam sæpe contingit, vt superior quod præcipiendum habet expresse imperare nolit; idq; vt maiori cû suauitate procedat, subditq; non, mortificet, vel quod ignoret, quo suū hic modo sit præceptū admittitur. Subdi-

tus porro, cum talem superioris voluntatē esse intellexerit, grauiter delinquet, si iubentē non præuertat, & huic se obediendæ ultro non offerat. Quæritabat olim Deus virum quem Hierosolymā ad prædicandū mitteret, & ait (vnde id inaudit Isaias) *Quem mittā & quis ibit nobis?* Isaias ergo cognito, voluntatem Dei esse, vt ipse se ad hanc missionē offerret, statim sese obtulit, dicens *Ecce ego, mittere me*. Pari ratione nos oportet cum vel verbo vel signo voluntatem suam superior de clarat, nos ipso offerre & sistere.

Multa offerri possent exempla, è quibus manifestissime pateat, quantā nos in obediendo promptitudinē habere sit necesse; inter quæ singulare id est, quod de Samuele etiam nuntio puero, & in templo sacerdoti Heli, æditi in morē ministræ, scriptura diuina commemorat; Is ergo nocte quadā in templo, cū dormiret, vocauit illum de repente Dominus, *Samuel, Samuel*, reuelaturus illi Heli sacerdotem modo esset, castigaturus. Ad vocē hanc excitus Samuel, & quod vndenam, & cuius esset hæc vox, ignoraret (hætenus enim ei Dominus non fuerat locutus, nec quidquam reuelarat) ab Heli se sacerdote vocari credens, quocumque exsurgit, ad eum abijt & ait, *Ecce ego, quid me vis? Vocasti enim me*. Heli vero lectū eum repetere iubet, dicens, *Non vocasti te fili mi, reuertere & dormi*. Ergo vnde venerat rediit, & ad dormiendum rursus se composuit. Sed adiecit Dominus secundo vocare Samuelem. Qui excitatus, tēcū se ab Heli vocari credit, quod ab alio præterquā ipso vocari se eo loco non posse putaret. Surgit itaq; & abijt, vti ante ad herū suum. Heli eum somnioso ratus, lectū vt repetat suadet. Sed ecce vim dum in lecto iacebat, cum tertio ad sum vox Domini facta, qui ad eam tertio est experrectus, protinus sacerdoti se sistit, ab eo se euocatum rursus existimans, & ait, *Ecce ego quia vocasti me*. Tum demū Heli in mentē venit, eum non nisi à Deo, aliquid ei reuelare volente, vocari & ait, *Vade & dormi & si deinceps vocauerit te dices loquere Domine quia audivi seruum tuum*. Abijt ergo Samuel, & dormiuit

Serm. de obediens.

Tres modi accipiendi mandatum superioris Boni, sed & similis perfectior ideo que accipior.

Simile.

Prou 14 35.

2. 2. 9. 104.

art. 22.

Voluntas superioris qualitercunque percipit a præcepti loco est.

Samueli
Sancti
1. Reg. 34

Deleu
qui h
volunt
superior
perfectior
& expell
suetum
Isaia 6. 1.
Exemplum
Isaia.

Obedient
Cariac
Abraha.

Gen 22. 3.

volunt
quom
ut anti
incipi
sua f
ore o
nem, in
proptia.

bie in loco suo. & venit Dominus & Vocavit, Samuel. Samuel ille ad eam vocem excitatur, & uti edoctus erat respondit *Loquere Domine quia audi servus tuus.* Tū demū alloquitur illum Dominus, & quod voluit ei reuelavit. Minutius ergo hic Samuelis obedientiam, magis a nōq; in parentho promptitudine consideremus: nam esto se prima & secunda voce deceptum fuisse vidisset, ipse ad hanc Heli, à se enim minime vocari dixisset, utque cubitum concederet iussisset, u aretq; ipse etiam Samuel, ab aliquopiam se euocari non posse, nihilominus secundo & tertio exurgit, & sacerdotem adit, rogans num quid velit. Pari ergo nos promptitudine & diligentia nostris obedire superiorib; par est. Huc quoq; facit exemplum, q; in eadem scriptura, de propria Abraham obedientia legimus, quā exhibuit cum, cum illi mandauit Deus, ut filium suum unigenitum Isaac immolaret. *Igitur Abraham de nocte confurgens* Non expeclauit, enim usq; ad mane, sed statim de nocte ante q; discesseret, eo ipso quo nā datum accepit, momento, ad iussum, & qui sem arduum, exequendum se accitaxit. Notat ad hanc scriptura cum famulos ad montis pedē reliquisse, nec secum in montem du cere voluisse, ne quis ipsi in obedientia suā executione impedimento, & obstaculo foret.

CAPVT IV.

De secunda obedientia gradu.

Secundus obedientia gradus in eo situs, ut suam quis cum superioris voluntate conformet, & aliud velle & nolle, aliam voluntate non habeat, q; quod superior velit ac nolit. Nihil hoc in religione est, communius, critius nihil, nihil magis obuium: cū hac n intentione & praesup, osito omnes in eam ingredimur. Atq; hoc primū principium est, q; velut fundamentum, omnib; qui religioni nomen dare volunt statim in initio praeligitur ac proponitur. Non venisti huc frater ut propriam, sed ut alienā voluntatem facias Et nemo non dicit; Equidem id noui. Porro sicut id & ipsi dicimus,

Rodriguez exercitū pariz.

& alii nobis dixere, ita et vere se res habet. Atq; hoc est, esse Religiosum, & sub obedientia viuere. Vnde S. Iohannes Climacus: *Obedientia est sepulcrum propria voluntatis & excitatio hominis.* Cum ergo religione in primum imimus, statuamus oportet, propriam esse nobis voluntate quodāmodo sepeliendam & terra obruendam, ac posthac in omnib; vnam superioris voluntatem sequendā. Addit B. P. N. ad hoc ipsum quoq; nos dispositos debere esse licet difficultia & secundum sensualitate repugnantia nobis iubentur, imo erga illa, si quādo nobis iniungentur, potissimū & ante omnia magna nos promptitudine ferri debere demonstrat. quia in illis maxime vera & perfecta obedientia, prout cōmuniter Sancti Patres docent, reuelat. Hinc si quando quid praecipitur, quod nobis placet, sapit, quodque inclinationi voluntatiq; nostrae conformē est, qualis obedientia sit, egre videri potest: propterea quod fortasse magis huc propria feramur propensione & affectu priuato, q; ut Dei voluntatem & superioris iussam in eo exequamur, at, quando quid difficile, arduum, & sensualitati nostrae carniq; repugnans mandatur, & ipsum nihilominus q; promptissime explemus & amplectimur, tunc, inquit, optime apparet obedientia. Siquidem securi & ruti sumus, in hoc non tam nos ipsos, q; pure Deum & obedientia ipsam, à nobis quaeri. Vnde non nisi bonū & laudabile est, quod nonnulli, religiosi, dum ipsi officia & ministeria q; sensualitati placent praescribunt, seipos suspectos habeant, & magna quadā cordis amaritudine, & sancta querimonia dicant Nescio itrum in hoc aliquid promerear, quod propria in eo voluntatem facere videar. Vnde hoc ipsum superiori anxii semel iterumue proponunt. E diuerso cum quid iniungitur, erga quod naturaliter nō propendebant, sed à quo alieniores erant, & auersiores, & in quo magnam animi repugnantiam sentiebant, magna in quiete sunt, & mirā consolationē sentiunt: quod esse tuto possint ac securi, suam se quoad hoc voluntatem non facere, nec seipos quaerere, sed pure Deum solum. Bonus hic

Gradus

Obedientia sequelrum propria voluntatis.

Reg 13. 63 3. summa 19.

Greg lib 35 Moral c. Bernardus de ordine v. t. e.

Albertus Magnus de v. t. tract de obedient 6. citat August lib. 10. c. 26.

In rebus arduis & sensualitatis contrariis apparet optime obedientia.

Viri perfecti qualis in preceptis suis aut contra propriam sensum à superiore distit.